Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА ЛКСМБ І ПРАФКОМА БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА імя У. І. ЛЕНІНА

№ 10 (519) Субота, 23 сакавіка 1963 г. Цана 1 кап. Год выдання XVI-ы

Заўтра на матэматычным факультэце адбудзецца вечар сустрэчы выпускнікоў факультэта. Матэрыялы гэтай старонкі расказваюць аб жыцці матфака.

Факультэт сёння

Будучыя студэнты

З кожным годам на наш факультэт прыходзіць усё больш і больш абітурыентаў. Вышэйшая матэматыка патрабуе вялікіх ведаў элементарнай матэматыкі, аднак сярэдняя школа яшчэ не заўсёды дае патрэбную падрыхтоўку.

Ужо некалькі гадоў на факультэце працуюць гурткі юных матэматыкаў. Тут школьнікі маюць магчымасць атрымаць веды ў тых галінах, якія недастаткова разглядаюцца ў сярэдняй школе. Побач з гэтым кіраўнікі гурткоў стараюцца асвятляць некаторыя раздзелы вышэйшай матэматыкі— дыферэнцыраванне, некаторыя пытанні тэорыі лічбаў і г. д.

Са школьнікамі працуюць нашы аспіранты Прохарава, Талкачоў, Платонаў, а таксама лепшыя студэнты Антаневіч, Моткін з 5 курса, Фейнберг і Ліскавец з 2 курса.

Ужо цяпер гуртkоўцы рашаюць школьныя задачы больш хутка і лепшымі метадамі, чым раней. Есць некалькі вельмі здольных школьнікаў. Гэта Соркін, Няснефіч і іншыя. У будучым многія з іх стануць студэнтамі нашага факультэта.

В. ФЕДАСЕЕНКА,
студэнт 3 курса.

Пульсуе навуковая думка

У студэнцкім навуковым таварыстве нашага факультэта налічваецца 49 чалавек. Члены СНТ паспяхова вядуць навукова-даследчую работу. У мінулым годзе на рэспубліканскім аглядзе студэнцкіх навуковых работ матэматычны факультэт быў прадстаўлены 17 работамі. 9 з іх атрымалі 1 катэгорыю, 5 —другую, 2 — трэцюю. Лепшымі былі прызнаны работы І. Журбенкі «Аб адным функцыянальным ураўненні» і Мішурной «Рашэнне адной сістэмы трох дыферэнцыяльных ураўненняў».

Штогод на факультэце з 17 па 21 красавіка праходзіць студэнцкая навуковая канферэнцыя, прысвечаная ленінскім дням. У гэтым годзе на канферэнцыю будуць прадстаўлены прыкладна 15 работ В. Шыраева, М. Талочкі, Г. Чаліка і іншых.

У рабоце канферэнцыі прымуць удзел студэнты з вышэйшых навучальных устаноў Вільнюса, Каўнаса, Кіева. Намячаюцца паездкі і нашых студэнтаў. Так, Г. Чалік і В. Лапцінскі паедуць у Казань, Лапкоўскі і Пастушэнка — у Каўнас.

Для студэнтаў 3—5 курсаў чытаецца шмат спецкурсаў. Вялікай падзеяй у матэматычным жыцці факультэта з'яўляецца спецкурс акадэміка АН БССР прафесара М. П. Яругіна «Сістэма лінейных дыферэнцыяльных ураўненняў з перыядычнымі каэфіцыентамі».

Іван КОМЯК,
старшыня СНТ факультэта,
студэнт 4 курса.

Радкі мінулага

Фізмат быў створаны, як аддзяленне педагагічнага факультэта, у 1922 годзе. На факультэце было яшчэ тры аддзяленні: сацыяльна-гістарычнае, этнолага-лінгвістычнае, прыродазнаўчае.

На фізмату было тры кафедры: астраноміі і тэарэтычнай механікі, фізікі і вышэйшай матэматыкі. Загадчыкам кафедры вышэйшай матэматыкі быў І. С. Пятосін, яго асістэнтам — В. С. Дыдырка.

(З «Вестника Народного Комиссариата просвещения» за 1922 г.)

* * *

У 1941 годзе фізіка-матэматычны факультэт закончылі 50 маладых спецыялістаў.

Вучоныя— выпускнікі матфака

Мікалай Антонавіч Лукашэвіч скончыў наш факультэт шэсць гадоў назад. Пасля заканчэння паступіў у аспірантуру па кафедры дыферэнцыяльных ураўненняў. Радасным стаў для яго мінулы год: у красавіку Мікалай Антонавіч стаў кандыдатам у члены КПСС, а праз некаторы час абараніў кандыдацкую дысертацыю. Цяпер на другім курсе вядзе практычныя заняткі, чытае спецкурс «Устойлівасць руху» для студэнтаў 3—5 курсаў.

Яшчэ ў час вучобы на факультэце Антон Пятровіч Рабушка быў актыўнейшым удзельнікам мастацкай самадзейнасці. У 19.4 годзе ён скончыў матфак, потым абарніў дысертацыю. Па-ранейшаму Антон Пятровіч актыўна ўдзельнічае ў мастацкай самадзейнасці, у грамадскім жыцці факультэта, з'яўляецца членам партыйнага бюро.

Ганна Натанаўна Нахімоўская і Абрам Яфімавіч Турэцкі выйшлі з універсітэта яшчэ ў першыя гады яго існавання. Цяпер Абрам Яфімавіч — доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар. Ганна Натанаўна Нахімоўская —дацэнт, працуе на факультэце ўжо чацвёрты дзесятак год.

Вучыліся на нашым факультэце таксама кандыдаты навук А. Ф. Ждановіч, Р. І. Тышкевіч, П. Т. Козел, М. С. Гарашчук, Р. Ф. Апацёнак. Усе яны цяпер працуюць ва універсітэце.

Матфак сёння

На факультэце працуюць кафедры: матэматычнага аналізу (загадчык кафедры Д. Ф. Гахаў), дыферэнцыяльных ураўненняў (М. П. Яругін), алгебры (Д. А. Супруненка), геаметрыі (Л. К. Тутаеў), вылічальнай матэматыкі (В. І. Крылоў) і вылічальны цэнтр (начальнік М. А. Чаголін). Усяго на матэматычным факультэце працуюць 6 прафесараў.

Яго ведаюць усе

Яго ведаюць усе: і тыя, хто даўно скончыў універсітэт, і тыя, хто толькі што пераступіў яго парог.

Паступіў Генадзій Драбушэвіч ва універсітэт у 1956 годзе пасля заканчэння Бабруйскага педагагічнага вучылішча. З першых дзён сваёй вучобы ён актыўна ўключыўся ў грамадскае жыццё факультэта. Працаваў добрасумленна, чула адносіўся да таварышаў, ніколі не адмаўляў у дапамозе.

На наступны год таварышы абралі Генадзія старшынёй прафбюро факультэта. На гэтай пасадзе Генадзь працаваў чатыры гады.

Цяпер Генадзій Драбушэвіч — інжынер вылічальнага цэнтра, з'яўляецца членам камсамольскага бюро факультэта.

Шмат разоў Генадзій выязджаў, як член таварыства па распаўсюджванню палітычных і навуковых ведаў, у некаторыя гарады і раёны рэспублікі. І ў тым, што цяперашні курс матфака лепей папярэдніх набораў, вялікая заслуга і Драбушэвіча. Толькі ў Слуцку ён чытаў даклады аб матэматычным факультэце ў чатырох сярэдніх школах.

Гена—гарачы пабормнік шашачнага спорту. Дзякуючы яго стараннем ва універсітэце створаны шашачны клуб, адзіны ў ВНУ рэспублікі. І калі спорт на матфаку ў цэлым не на вышыні, то шашкі — наадварот. Гена рэгулярна выступае ў насценнай газеце факультэта «Решим любую задачу», вядзе шашачныя аддзелы ў «Чырвонай змене» і «Беларускім універсітэце».

Цяпер у Драбушэвіча стала яшчэ больш турбот: ён кіруе вытворчай практыкай чацвёртакурснікаў і дыпломнікамі.

Э. СМОЛЬСКІ.

Мы—за мастацтва баявое, рэвалюцыйнае

У мінулы аўторак у нас на групавым сходзе абмяркоўвалася прамова М. С. Хрушчова на сустрэчы кіраўнікоў партыі і ўрада з дзеячамі літаратуры і мастацтва.

Шмат было спрэчак, размоў, але ўсе зыходзіліся на адным: нашаму народу патрэбна баявое, рэвалюцыйнае мастацтва, наша савецкае мастацтва павінна ў мастацкіх вобразах адлюстраваць гераічны час будаўнікоў камунізма.

Ядзіга Валяр'янаўна Бурак, куратар нашай групы, прынесла рэпрадукцыі «твораў» некалькіх мастакоў-абстракцыяністаў. Ці ж можна назваць іх карцінамі? Возьмем, напрыклад, «Шэрую фігуру», «Фігуру на восі». Замест рук і ног — нейкія рычагі, не галава, а бог ведае што. Глядзіш на гэтыя «творы» і думаеш: няўжо нармальны чалавек назваў іх творамі мастацтва? Гэта ж нікому не патрэбная мазня!

Правільна сказана ў Мікіты Сяргеевіча: «Мы асуджаем і будзем асуджаць такую агіднасць адкрыта, з усёй непрымірымасцю».

«Толькі выдатныя творы вялікага рэвалюцыйнага, стваральнага пафасу даходзяць да глыбіні душы і свядомасці чалавека, нараджаюць у ім высокія грамадзянскія пачуцці і рашучасць прысвяціць сябе барацьбе за шчасце людзей». Мы горача падтрымліваем гэтую думку Мікіты Сяргеевіча Хрушчова.

Ія ПАЧЭПКА,
стараста 3 группы 3 курса.

Уперадзе—размеркаванне

Пяты курс стаіць зараз на парозе вялікіх падзей: уперадзе — размеркаванне на работу, заканчэнне універсітэта. Вясной развітаюцца з універсітэтам 23 пяцікурснікі-педагогі, а астатнія 63 студэнты будуць працягваць вучобу яшчэ да новага, 1964 года.

Кожны вылічальнік і матэматык народнай гаспадаркі ўжо выбраў тэму дыпломнай работы. А выбар быў вялікі, многія тэмы былі непасрэдна звязаны з вытворчасцю, у прыватнасці, з трактарным заводам.

Вучэбную праграму 5 курс ужо амаль выканаў. Пяцікурснікі наведваюць зараз спецкурсы і спецсемінары.

Анатоль САМСОНАЎ,
студэнт 5 курса.

Экзамен на матэматычную сталасць

Матэматычны факультэт Белдзяржуніверсітэта і рэдакцыя газеты «Знамя юности» праводзяць матэматычную алімпіяду. Мэта яе — выявіць маладых здольных матэматыкаў, дапамагчы ім усведаміць свае здольнасці і знайсці правільны шлях у жыцці.

Журы алімпіяды састаіць з членаў прадметнай камісіі па матэматыцы на прыёмных экзаменах 1963 г. у БДУ імя У. І. Леніна.

Вынікі алімпіяды будуць істотна улічвацца пры паступленні пераможцаў яе на матэматычны і фізічны факультэты Белдзяржуніверсітэта імя У. І. Леніна.

Матэрыялы гэтай старонкі падрыхтаваў да друку студэнт 3 курса матфака Леанід ПРЫМАЧУК.

Філолагі! Гэта вам папрок!

14 сакавіка ў памяшканні тэатра імя Янкі Купалы адбылася творчая сустрэча студэнтаў-філолагаў з артыстамі тэатра. На вечары быў паказаны спектакль «Першая старонка», які расказвае аб сучасным камсамоле, аб рабоце камсамольскай арганізацыі і яе кіраўнікоў.

Пасля спектакля адбылося абмеркаванне «Першай старонкі». Тэма барацьбы маладых, хварэючых за справядлівасць і лёс людзей камсамольцаў супраць марадьна старых камсамольскіх работнікаў, гатовых пайсці на ўсё дзеля сваёй кар'еры, не можа не хваляваць нашу моладзь. І мне было вельмі крыўдна, што нашы будучыя інжынеры чалавечых душ так халодна аднесліся да спектакля. На абмеркаванні яго выступілі літаральна чатыры чалавекі. Ніякага дыспута, сапраўднай спрэчкі не атрымалася. Можа, таму, што гэтае новае пачынанне яшчэ непрывычна? Але яно цудоўна!

Я — за творчыя сустрэчы студэнтаў, моладзі з дзеячамі мастацтва. І мне хочацца, каб нашы студэнты філалагічнага факультэта пабольш думалі аб сваім будучым месцы ў жыцці.

Алла ІГНАТАВА,
студэнтка І курса геафака.

Знаёмцеся: ДАНІЛА ШЫЛА

(Куток сатыры і гумару)

Ранняй вясною ўсё навакол ажывае, адраджаецца. Сонца весялей песціцца ў лужынах. Шпарчэй імчаць аўтобусы, распырскваючы на сустрэчны люд цэлыя каскады прыдарожнай гразі. Байчэй зачырыкалі вераб'і. Прырода шалее ад радасці, рвецца насустрач жыццю.

Абрадаваўся і студэнт. Канец зіме! Бывайце, сумныя аўдыторыі і доўгія лекцыі! Студэнт больш не пазяхае. Ён усё радзей і радзей ходзіць на заняткі. Вясна кліча да сябе, прывабна усміхаецца вільготнымі тратуарамі. І што студэнту да таго, што выкладчыкі ў адчаі хапаюцца за галовы, што дэканы начамі не спяць, прыдумваючы, як павысіць наведваемасць лекцый. Вясна. Што зробіш? Яна зрабіла свой уплыў на беларускае і рускае аддзяленні філфака, на юрыстаў і журналістаў малодшых курсаў. Знізілася наведваемасць лекцый. Старасты ставяць у курсавых журналах суквецці «двоек». Журналы нібы ажываюць, шапацяць спісаннымі старонкамі.

Ажылі і нашы універсітэцкія паэты. Зашапацелі задушэўнымі лірычнымі вершамі. «Вясна, вясна... Ты любая, ты добрая», — захістаўся верш Анатоля Сербантовіча. Верш п'яны, як і аўтар. Вясна... Усё хмялее ў галаве. Пачуццяў столькі, што без паўлітра не разбярэшся. І Анатоль, каб разабрацца, прыкладваецца паэтычнымі вуснамі да цудадзейнага напітка Бахуса. П'е. Цягне з яго ўсю асалоду зямную. Хораша! Душа гуляе ад радасці. Язык хоць і заплятаецца, але часам выкіне такое слоўца, што аж інтэрнат па вуліцы Свярдлова чырванее. Ды што інтэрнат? Няхай прывыкае. Трэба ж даць маладосці разгуляцца!

Аб гэтым вам скажа і стары ваш знаёмы Даніла Шыла. Не памятаеце? А жаль... У мінулыя гады ён некаторым здорава насаліў, падсыпаў у настрой столькі перцу, што ад яго чыхалі многія.

Адна мая знаёмая нават скардзілася: «Хутчэй бы ён скончыў універсітэт і ўбіраўся адсюль, гэты Даніла Шыла».

І так атрымалася, што словы дзяўчыны трапілі ў самую кропку. Даніла Шыла знік, замоўк. Ні слыху, ні дыху не было аб ім. А гэтай вясной ён зноў ажыў. Прыйшоў у нашу рэдакцыю і заявіў: «Я Даніла Шыла, смяюн, гаварун, люблю ва ўсім парадак і не цярплю недахопаў. Магу быць вострым сатырыкам і вясёлым гумарыстам. Раблю тое самае, што і мае старэйшыя браты «Кракадзіл», «Вожык», «Дзед Міхед», «Мяцёлка» і іншыя — змагаюся з усім адмоўным. Біяграфія мая кароткая — студэнт усіх курсаў, усіх факультэтаў. Факты, адмоўныя і смешныя, збіраю сам і чакаю іх ад студэнтаў, ад чытачоў газеты «Беларускі універсітэт».

Паслухалі ў рэдакцыі Данілу Шылу і згадзіліся: быць яму на старонках газеты. Спадзяёмся, што і чытачам спадабаецца наш Даніла Шыла, што ўсе актыўна будуць пісаць у наш куток сатыры і гумару.

На прыз газеты „Беларускі універсітэт"

Фізікі выходзяць наперад

Апошнія два туры з'явіліся трыумфам каманды фізічнага факультэта. З разгромным лікам 5:0 яны выйграюць у філолагаў і нанеслі паражэнне моцнай камандзе 2 курса матэматычнага факультэта з лікам 3,5: 2,5. Каманда фізікаў зноў заблішчэла на шашачным гарызонце. Напорыстая, мэтанакіраваная ігра іх дае ўсе шансы стаць пераможцам у спаборніцтве. У гэтым вялікая заслуга Маісеенкі, здолеўшага арганізаваць каманду з маладых ігракоў.

Асноўным канкурэнтам фізікаў з'яўляецца каманда 3 курса матфака, якая з лікам 4:2 перамагла каманду вылічальнага цэнтра.

У нядзелю адбудзецца сустрэча матэматыкаў з фізікамі, якая павінна рашыць многае.

Неспартыўныя паводзіны некаторых ігракоў каманды хімфака, другога прызёра каманднага першынства універсітэта, пакінулі непрыемнае ўражанне: пасля пройгрыша ў першым туры Паляшчук і Грыневіч перасталі з'яўляцца на ігры. Шашачны клуб не павінен ліберальнічаць з імі, ён павінен прыняць суровыя меры да іх.

На здымку: студэнтка 2 курса біялагічнага факультэта Ванда Кулікоўская.

Як і некалькі яе аднакурснікаў, яна грамадскі кантралёр па праверцы работы прадпрыемстваў грамадскага харчавання. Яна ўжо ўдзельнічала ў праверцы работы кафэ «Тэатральнае» і дыетычнай сталовай, што па Ленінскім праспекце ля Батанічнага саду.

ГОЛАС У ЭФІРЫ

Мне пашанцавала: Аляксандра Загорца я знайшоў дома. А гэта мала каму ўдаецца. Таму што гэты чалавек вельмі няўрымслівы. Ён усюды хоча паспець. Сярод многіх грамадскіх абавязкаў у яго і работа рэдактара радыёгазеты інтэрната № 4. На вучобу таксама патрэбна шмат часу. І ўсё ж. у яго, студэнта 3 курса юрыдычнага факультэта, парадак на ўсіх франтах.

Я зайшоў у пакой, дзе жыве Аляксандр. І паколькі ні з кім з яго жыхароў не быў знаёмы, спытаў Аляксандра.

— Я, — устаючы з крэсла, чотка адказаў высокі юнак.

Мы пазнаёміліся.

Аляксандр як раз рыхтаваў чарговы нумар радыёгазеты. А гэта не так троста. У рэдакцыю паступаюць розныя матэрыялы. Іх трэба апрацаваць так, каб атрымаўся жывы матэрыял, каб ён «добра слухаўся», як выражаецца сам Аляксандр. Таму і патрэбна вялікая стараннасць. Нездарма ж радыёгазета інтэрната па вуліцы Дзімітрава лічыцца адной з лепшых. Заўсёды перадаюцца змястоўныя, цікавыя матэрыялы. Добра асвятляюцца жыццё студэнтаў, іх адпачынак, вучоба.

Рэгулярна, раз у тыдзень, у эфіры гучаць галасы дыктараў Людмілы Койфман і Леаніда Ваўчка. Усяго ў рэдакцыі на грамадскіх пачатках працуюць 13 чалавек, якія прадстаўляюць геаграфічны, фізічны, матэматычны, біялагічны, юрыдычны, хімічны факультэты. Гэта Уладзімір Хасяневіч, Валянцін Дземянюк, Уладзімір Каравай і іншыя. Вельмі дружны творчы калектыў.

Я папрасіў Аляксандра паказаць матэрыялы мінулых нумароў радыёгазеты. Ён тут жа дастаў спецыяльную папку, дзе захоўваюцца стосы напісанных ад рукі і надрукаваных на машынцы лістоў. Матэрыялы — адзін цікавей другога.

Вось карэспандэнцыя, якая ішла пад рубрыкай «Нашы маякі». Вось замалёўка, якая расказвае аб трэцякурсніку юрфака Генадзію Кашукову. Генадзь з'яўляецца выдатнікам вучобы і служыць прыкладам для сваіх аднакурснікаў. Апошнюю сесію ён здаў на «выдатна». І цяпер у яго зноў напружаныя дні: падрыхтоўка да наступнай экзаменацыйнай сесіі.

Аляксандр паказвае заметку аб вучэбнай практыцы студэнтаў біяфака. Гаворыцца ў ёй аб студэнтках Касінскай і Каруновай, якія добра вучацца. І вось цяпер, на практыцы, яны зарэкамендавалі сябе з выдатнага боку, прагна цягнуцца да ведаў, адзначае газета. Малайцы, дзяўчаты!

Радыёгазета рэгулярна асвятляе таксама пытанні быту, спорту, культуры.

— А каб нумар газеты не быў сумным, — расказвае Аляксандр, —мы выступаем са сваімі канцэртамі, адмовіўшыся ад грампласцінак.

Выяўлены і свае выдатныя спевакі: Віктар Цімашэнка і Леанід Дамашэўскі, які сам піша і музыку. На словы студэнткі Акучжавы ён напісаў песню «Далоні» і выконваў па радыё сам. Кожны, хто слухаў гэтую песню, застаўся ўдзячны выканаўцы за за падарунак. А хто ведае, можа, яе возьме з сабою на канікулы студэнт, і яна прагучыць у вёсцы і ў горадзе гэтак жа, як па радыё інтэрната.

У заключэнне мы прагледзелі план работы рэдкалегіі радыёгазеты, што складзены на квартал. Па ўсяму відаць, што гэта вынік калектыўнай працы. Гэта значыць, што калектыў радыёгазеты сам жыве бурным жыццём і, нібы ў люстэрку, адлюстроўвае бурнае жыццё інтэрната.

К. КАНУС.

Знаёмы малюнак? У вестыбюлі універсітэта працуе тэатральная каса. Адначасова распаўсюджваннем білетаў у БДУ займаюцца актывісты. А чаму б гэтую справу не перадаць поўнасцю ў рукі грамадскіх распаўсюджвальнікаў?

Прызы ўручаны

Закончыўся наш конкурс на лепшую назву зімоваму здымку А. Войды. Перад журы конкурсу стаяла вельмі складаная задача: з 18 назваў, якія далі здымку 20 удзельнікаў конкурсу, выбраць лепшы. Журы доўга спрачалася, абараняла лепшыя назвы, але да адзінай думкі не прыйшло.

Журы рашыла ўзнагародзіць не аднаго пераможцу конкурсу, а двух. Большасцю галасоў першы прыз — альбом рэпрадукцый беларускіх мастакоў «Беларускі жывапіс» — быў прысуджаны студэнту 2 курса вячэрняга аддзялення журналістыкі Валянціну Мысліўцу за назву «Халодны квецень». У альбоме — 67 рэпрадукцый лепшых твораў беларускіх мастакоў.

Другі прыз — кнігу — журы конкурсу прысудзіла студэнту 1 курса аддзялення журналістыкі Казіміру Канусу за назву «Цішыня».

Выказваліся прапановы прысудзіць прыз назвам «Зіма-прыгажуня» І. Макаловіча, «Зіма-паэтэса» І. Капыловіча, «Зімовыя летуценні» П. В. М., але яны не атрымалі падтрымкі.

Прызы ўручаны пераможцам.

Рэдактар У. КУЛАЖАНКА

Адрас рэдакцыі:
Мінск Універсітэцкі гарадок, галоўны корпус, 212. Тэл. 2-07-19.

Друкарня Белсаўпрофа.
АТ 04231. Тыр. 2000. Зак. 1105.